

Visok obisk v Zaplankah.

I.

Žabarjev Pepe iz Zaplank je eden od tistih, ki jih je veliko na svetu. Domača hiša te ne more rediti, hajdi po svetu, nemara bo nekje le kaj lepše sonce sijalo. Saj je Pepe jokal, ko se je poslavljajl iz Zaplank — in kdo bi ne, če bi bil še tako majhen, kakor je bil Pepe takrat, ko je zapustil svojo rodno vasico. A vse solze niso pomagale, Pepe je moral od doma in sam ata župan Teleban so ga tolažili, da je v svetu vse lepše kakor doma in da se bo kot gospod vrnil domov.

»Zbogom, ljubljene Zaplanke, večno vas bom nosil v svojem srcu... Naj te Bog ohrani in mene tudi, zbogom, ata župan, in nikar me ne pozabite!«

Tako se je torej Žabarjev Pepe poslovil od Zaplank in jo mahnil v svet. Nekaj časa je še vzdihoval po Zaplankah in po ljubem rodnem kraju, a tuji svet ga je tako premotil, da je kmalu pozabil na vso lepoto in prikupnost Zaplank. Videl je, da je tudi drugi svet lep in da se lepo živi tudi drugod in da niso samo Zaplankarji modri ljudje, ampak tudi drugi. Čez glavo ata župana Telebana je sicer ni na svetu bolj modre, a so take, da za silo že gre.

Tako se Pepetu v svetu ni nič hudega zgodilo, še celó zdelo se mu je, da je preveč srečen. Vedno je imel jesti dovolj, povsod je udobno spal, povsod so mu delo pošteno plačali. V ti svoji sreči je pa nesrečnik na Zaplanke čisto pozabil. Svojim domačim ni nikoli pisal, saj tudi oni niso njemu, kaj bi jih potem dražil in nadlegoval, si je mislil. Sicer pa nikomur ni bil ničesar dolžan. V Zaplankah je stradal, norec, in trdo delal, tu v svetu pa malo dela, jesti ima pa preveč. Slednjič je Pepe prišel na neko misel, ki se mu pa ni zdela prav nič grešna, čeprav je bila v resnici kaj grda. To je začel premišljevati, da so prav za prav vsi Zaplankarji z atom županom vred tepci in norci, da nikjer na svetu takih. O tem je bil tako trdno prepričan, da bi mu nihče ne mogel ugovarjati. Tako se mu je zdelo, kakor da je Bog pozabil Zaplankarjem ustvariti možgane. Prav za prav so vsi skupaj malo prismojeni, ata župan Teleban nemara še najbolj. Nazadnje je pa popolnoma vseeno, ali so prismojeni ali niso, ali so ata župan najbolj, ali je kdo drugi še bolj, si je dejal Pepe, mene ne brigajo več, čeprav bi morali vsi znoreti od svoje modrosti.

Tako je Žabarjev Pepe v svetu povsem pozabil na ljube Zaplanke in Zaplankarje.

A zgodilo se je nekaj, česar Pepe nikoli ni pričakoval, kakor da ga je sam Bog kaznoval za njegovo prevzetnost. Nekega dne se je namreč Pepe znašel na široki cesti — brez dela, brez jela, brez upanja. Postal je tako rekoč brezposeln. Zadnji denar je imel v roki in premišljeval ves jezen, ali naj zanj kupi kruha ali cigaret, ali naj denar na vso jezo vrže v blato. Ni se mogel odločiti in ga je spet stisnil v žep.

Tako je Žabarjev Pepe postal revež in siromak, da bi se bil najraje samemu sebi smilil, pa se ni. Ni bil toliko neumen. Beračiti je začel in se potepati naokrog, nekaj so mu dobri ljudje dali, nekaj je sam kje sunil, če je bila le kaka prilika. Dolgo je tako živel iz dneva v dan, beračil in kradel, spal vsak večer drugod. Celo policaji so ga nekoč zasačili, a je pred sodniki znal tako lepo govoriti in tako nedolžno

gledati, da se jim je zasmilil, pa so ga izpustili. A sreča se mu ni dolgo smejala. Saj bi bila tudi krivica, če bi ga ne bili pošteno zašili, ker je nekje pokradel z dvema tovarišema toliko, da bi s tistim blagom lahko živel leto dni. Pri samem sodniku so vlomili in kakor nalašč so jih zasačili pred vrati in jih zaklenili. Tovariša sta poskakala skozi okno, a Pepetu se je zdelo nekam pregloboko in se je premislil, češ, bolje je pa le, če sem cel in malo zaprt, kakor pa da si tu pod oknom polomim kosti, zaprt bi bil pa kljub temu. Takrat je Pepe staknil nekaj mesecev zapora. Sprva mu ni bilo hudega, saj mu ni bilo treba ničesar delati, preveč lačen pa ni bil nikoli. A se je kmalu naveličal prodajati dolgčas in bolhe pokati. Premišljeval je, da bi bilo najbolje, če bi začel spet kakšno pošteno življenje, ko bo prost. Pa kakor je mislil, mu ni nikamor kazalo. Biti pošten, to se pravi toliko, kakor od lakote umreti, a to mu spet ni preveč dišalo. Sklenil je, da bo ostal lump, a ne prav prevelik, zmeren, pošten lump in toliko previden, da ga ne bodo več zaprli.

V zaporu se je pa Pepe po dolgih letih spet spomnil — Zaplank in Zaplankarjev. Milo se mu je storilo pri srcu ob misli na domači kraj in na rojstno vasico, ki sameva in joka po njem tam daleč za tretjoro. Jokati je začel in že mu je bilo žal, da je sklenil ostati lump in vagabund. Na zaplankarsko občino bi se obrnil in poprosil ata župana Telebana, naj mu preskrbe kako službo, pa bi lahko živel skoraj pošteno. Občinski sluga bi bil lahko ali kar bi hoteli, čeprav bi atu županu cigarete zavijal pri sejah. S tem bi spet komaj kaj bilo. Ko bi le Zaplankarji ne bili tako zaplankani! To so vam pravi troti, norci, prismojenci, kdo bi mogel med njimi živeti kot pošten človek. Iz te moke niti črnega kruha ne bo. A Zaplanke Pepetu niso šle več iz glave. V tej luknji je rak, mu je nekaj pravilo in odločil se je, da bo ob prvi priliki, to se pravi, ko ga bodo spustili iz zapora, spet šel pogledat, kako se kaj godi Zaplankarjem, potem pa naj bo že, kakor hoče.

Nekega jutra so se odprla težka vrata in Žabarjev Pepe je bil na svobodi. Prej je seveda sveto obljubil, da se ne bo nikoli več pregrešil, ampak živel kot najbolj pošten človek. Toda čez pol ure je že sunil nekemu gospodu

suknjo in čez naslednje pol ure jo je prodajal pri starrinarju in tožil, da mora plačati stanovanje, sicer bodo njega, njegovo ženo in šest nedolžnih otrok vrgli na cesto. Naj se ga vendar usmilijo, je prosil, če ne njega, pa vsaj nedolžnih otrok. Trgovec mu je dal nekaj denarja. Pepe je sicer milo tožil, da je premalo

Pepe piše brzojavko.

za tako lepo suk-njo, a v srcu se je tako veselo smejal, da je v naslednji pol ure na pošti oddal tole brzojavko:

Visoko spoštovani in čislani gospod župan v Zaplankah! Po dolgem času sem zahrepenel, da bi spet videl Zaplanke, svoj mili rodni kraj. Prihodnjo nedeljo, ko boste praznovali žegnanje, želim spet preživeti med vami. Pripravite mi dve lepi sobi. Na veselo svidenje! — Pepus Žabar, ministrski predsednik v Karekiroku, lastnoročno.

Potisnil je roke v žepe in mislil: Naj si zdaj Zaplankarji belijo glave in županu Telebanu naj jo raznese, ko bo preišljeval, kaj naj zdaj to pomeni. Žabarjev Pepe ne mara priti v Zaplanke kot revež, ne kot brezposelni in ne kot berač, kot gospod bo prišel! Ministrski predsednik! Župan Teleban še besede ‚sreski načelnik‘ s strahom izgovarjajo, pred ministrskim predsednikom se pa gotovo nezavestni sesedejo. Naj se le! Ampak! Jaz vendar ne bom ministrski predsednik z raztrganimi hlačami in takimi čevlji, da ti palec pol metra moli iz njega! Gospod, gospod bom! Kje bom tako obleko dobil, to je nazadnje meni vseeno in me prav nič ne briga, briga naj se potem, ko jo bom imel — policija, če se hoče!

II.

Cez dva dni je brzojavka iz mesta srečno dospela v Zaplanke. Občinski poštar je prisopihal k atu županu zvečer, ko je bila že tema. Pravkar so imeli sejo občinski možje in po seji so še malo posedeli in se menili.

»Iz mesta, ata župan!« je rekel sluga ves zasopel in podal županu v roke list.

»O, kakopa, kadar se bodo spomnili, pa bom v mesto trapal. Bo že spet kakšna seja ali zborovanje, da brez mene ne bo šlo. Naj se gredo solit, jaz že ne pojdem! Drugi teden, če hočejo...« Ata župan so odmotavali papir in se potem učeno zatopili v pisanje. Nadeli so si še očala

in se primaknili k luči, da bodo bolje videli. Vsi so potihnili in si niso upali, da bi župana kaj ne motili, saj so že take volje, kakor da so na burkljah. Molčali so in gledali zapupno v resni, nekoliko nakremženi obraz ata župana. Kadar so bili ata župan resni, bi vsakdo, ki jih ne pozna, mislil, da so jezni, tako so nakremžili obraz.

Ata župan čitajo brzojavko.

Nenadoma pa je začel obraz ata župana počasi bledeti in postal čisto bel. Roka jim je zatrepetala in se povescila, da je papir zašumel. Kakor da jih je nekaj zadelo in da bodo umrli. Sedli so k mizi in ničesar niso rekli. Občinski možje so se samo nekajkrat spogledali med seboj in molčali naprej, niso si upali vprašati ata župana, kaj jim je in kaj jih je tako prijelo. Morebiti jih samo trebuh boli in to ni prijetna zadeva, Bog pomagaj. Ali pa bo kaj hujšega.

(Dalje.)